

Yleisesti asiaa raskaudenkeskeytyksistä

Raskaudenkeskeytyksiä voidaan tarkastella mm.

- **Terveydenhuollon toimenpiteenä**
- **Lainsäädännöllisenä asiana**
- **Poliittisena asiana**
- **Henkilökohtaisena asiana**
- **Ihmisoikeus ja seksuaalioikeus asiana**
- **Yhteiskunnallisena ilmiönä**
- **Henkilökohtaisten moraalij- ja etiikkakäsitysten pohjalta**
- **Maailmankatsomuksellinen näkemys kuten uskonto**

**Suomessa raskaudenkeskeytyksiä ohjaa
laki raskaudenkeskeyttämisestä ja sen
nojjalla annetussa asetuksessa.**

**Lainsäädäntö määrää perusteet
raskaudenkeskeyttämisen suorittamiselle.**

Lakia uudistettiin syksyllä 2022

Miten ei suunniteltu raskaus voi alkaa?

Ehkäisyä ei ole käytetty

Ehkäisynkäyttö ei ole onnistunut

Kondomi on otettu pois salaa tai sen käytöstä on valehdeltu

Keskeytetty yhdyntä

Kun/ jos uskoo urbaaneihin legendoihin

Rytmiset menetelmät eivät ole aina luotettavia

Urbaanit legendat

- "Raskaus ei ala kuukautisten aikaan"
- "Ekasta kerrasta ei voi tulla raskaaksi"
- "Kuukautiset eivät ole alkaneet"
- "Jos ei saa orgasmia tai siemensyöksyä"
- "Jokin seksiasento estää raskauden alkamisen kuten seisoma-asento".
-

Raskaudenkeskeytysten vähentymiseen on vaikuttanut"

- Ehkäisyn helppo saatavuus
- Ehkäisyn hinta, ilmainen ehkäisy
- Nuorille suunnattujen opiskelijaterveydenhuollon ja neuvonnan saatavuus
- Jälkiehkäisypillerin reseptittömyys
- Itselle ja kumppanille sopivan ehkäisyttavan käyttö, ja siihen sitoutuminen
- Markkinoilla on pitkäkestoisia ehkäisyvalmisteita ja tuotteita, joista useimmat löytävät itselleen ja suhteisiin sopivimman tuotteen
- Laadukkaan seksuaalikasvatuksen merkitys
- Ehkäisyn käytön aktiivisuus ja ehkäisytuotteiden monipuolistuminen
- Oikea ja luotettava ehkäisytieto

Aborttiin johtaneet syyt

- Aborttisyitä on yhtä monia kuin on abortin tekijöitäkin.
- Aborttipäätöksen tekee aina raskaana oleva. Eikä häntä saa painostaa, suuntaan tai toiseen.
- Jokaisella pitää olla oikeus tehdä sellainen aborttipäätös joka sopii hänelle siinä hetkessä. Tai näkee, ettei halua lähitulevaisuuteen sellaista elämää, jossa oma rooli on vanhemmuus.

Tyypillisin syy sille, miksi abortteja tehdään on:

- raskaana oleva ei halua jatkaa raskautta

Raskaus voi alkaa kehossa, jossa on kohtu. Mutta identiteettejä voi olla monia.

Abortteja tekevät muunsukupuoliset, sukupuoliottomat, miehet, ei-binääriset. Heterot, homot tai esimerkiksi bi- ja panseksuaalit.

Raskaudenkeskeytyksen menetelmät ja siihen liittyvät viikkorajat

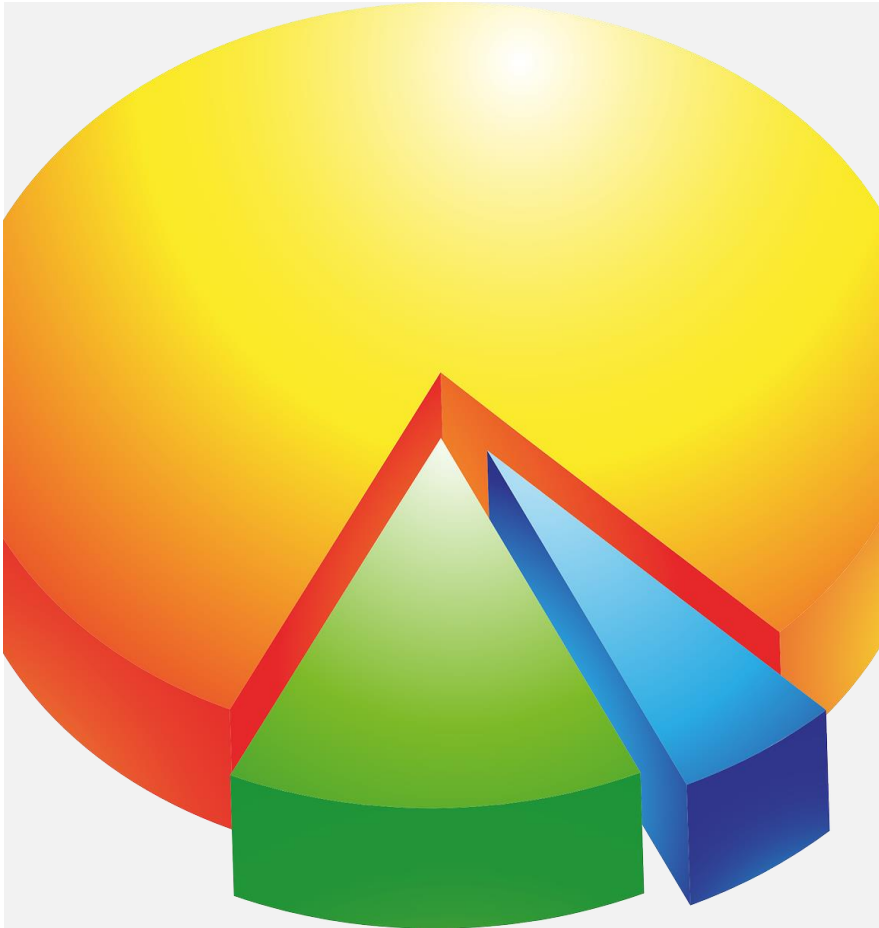
Valtaosa aborteista tehdään lääkkeellisesti.
Vuonna 2021 jo 98,1% keskeytyksistä toteutettiin lääkkeellisesti.

Lääkkeellinen keskeytys toteutetaan usein osittain kotona. Menetelmää käytettäessä otetaan kahta eri lääkeainetta 1–3 päivän välein.

Kirurginen abortti eli kaavinta tehdään nukutuksessa, sairaalassa.

Viimeinen raskaudenkeskeyttämisen takaraja on 20. raskausviikko (noin 4kk). Sikiöpoikkeavuuden kohdalla 24. raskausviikko (noin 5kk)

Perustietoa raskaudenkeskeytyksestä (THL.fi, 2021)

Suomessa tehdään vuosittain noin 8000 aborttia.

Yli 90% aborteista tehdään ennen raskausviikkoa 12. (raskaus kestänyt alle 3kk)

Valtaosa raskaudenkeskeytyksistä tehtiin 20–24-vuotiaille.

- -> erityisesti alle 20-vuotiaiden keskeytysten määrä on vähentynyt viime vuosina.
- -> alle 17-vuotiaille tehdään keskeytyksiä 2,1% keskeytyksistä

Mikä on jälkiespillerin ja abortin ero?

Raskaudenkeskeytys:

- Tehdään kun raskaus on todettu ja aborttipäätös tehty.
- Vaatii lääkärin tapaamisen, verikokeen ja gynekologisen tutkimuksen.
- On peruuttamaton, kun aborttiprosessi on aloitettu.
- Raskaudenkeskeyttämisen prosessiin voi mennä 2-3 viikkoa.
- Jälkivuotoa vuotoa voi olla 2-4 viikkoa.
- Poliklinikamaksuihin on mahdollista saada taloudellista tukea.

Jälkiespilleri:

- On varatoimenpide. Ei tietoa, onko raskaus alkanut vai ei.
- Hormonaalisten jälkiespilytablettien teho on parhaimmillaan 12 tunnin sisällä suojaamattomasta yhdynnästä.
- Hankitaan esim. apteekista, ei tarvitse reseptiä, sen saa tiskiltä farmaseutilta.
- Hormonaalisen jälkiespilyn haittavaikutuksia voivat olla päänsärky, seuraavien kuukautisten mahdollinen aikaistuminen tai viivästyminen sekä pahoinvointi.
- Markkinoilla olevien jälkiespilytablettien hinta vaihtelee 12-30 euron väliltä.

Vaikuttaako abortti mielenterveyteen?

Tutkimuksissa ei ole havaittu yhteyttä alaikäisenä tehdyn abortin ja varhaisaikuisuudessa koettujen mielenterveysongelmien välillä.

Tutkimusten mukaan, lähipiirin ja yhteiskunnan kielteiset asenteet aborttia kohtaan vaikuttavat eniten raskaana olevan mielenterveyteen raskaudenkeskeytyksen yhteydessä.

Amerikkalaistutkimuksen mukaan (2020), 95 % abortin tehneistä koki, että ratkaisu oli heille oikea.

Mitä jos alaikäinen haluaa raskaudenkeskeytyksen?

- Alaikäisyys ei ole este raskaudenkeskeytyksen saamiselle.
- Kun raskaudenkeskeytyslupaa hakee alaikäinen (alle 18-vuotias), lääkäri arvioi kokonaistilanteen.
- Jos alaikäisen kohdalla ei täyty lastensuojelullinen huoli tai rikosoikeudellinen velvoite, hänen vanhemmilleen tai muille edunvalvojille ei saa ilmoittaa raskauden keskeyttämistä koskevasta hakemuksesta.
- Raskauden keskeyttämisen hinta vaihtelee sairaalakäyntien määrän ja keskeyttämistavan mukaan. Sairaalan sosiaalityöntekijä voi auttaa aina raha-asioiden järjestämisessä, joten on tärkeää kertoa hoitohenkilökunnalle, mikäli olet huolissasi raskaudenkeskeytyksen maksullisuudesta.

Pohdi yksin tai ryhmässä

- Tuliko jokin tässä luennossa oleva asia sinulle yllätyksenä tai uutena tietona?
- Mitkä asiat vaikuttavat sinun aborttikantaasi? Luuletko, että se on asia joka sinussa on pysyvä vai voiko se muuttua elämäsi aikana?
- Koetko, että aborttiteemasta on yleisesti helppoa tai vaikeaa jutella? Miksi?
- Millaisia tunteita abortti voi herättää?
- Millaiset asiat abortissa voivat pelottaa tai jännittää?
- Mitä sinä haluaisit tietää aborteista ja miksi?

Missä voi jutella raskaudenkeskeytykseen liittyvistä ajatuksista tai tunteista

- Väestöliiton seksuaalineuvontapalvelut
- Vanhemmat, ystävät, kumppani, seksikumppani
- Luottoaikuinen
- Perhesuunnitteluneuvola
- Ehkäisyneuvola
- Kouluterveydenhoitaja
- Nuorisotyöntekijä
- Ilmaiset chat-palvelut nuorille, mm. netari.fi
- Apua voi hakea omasta terveyskeskuksesta, mielenterveystoimistosta, seurakunnasta tai kriisiavusta. Akuutissa tilanteessa kuntien kriisipäivystykset ovat tavoitettavissa vuorokauden ympäri.

Lähteitä

- Terveystieteiden tutkimuskeskus (THL.fi 2021) <https://thl.fi/fi/tilastot-ja-data/tilastot-aiheittain/seksuaali-ja-lisaantymisterveys/raskaudenkeskeytykset/raskaudenkeskeytykset>
- Käypä hoito, <https://www.kaypahoito.fi/hoi27050>
- Lähteenmäki, P, (1997), Jälkiehkäisyksen vaikutukset, <https://www.duodecimlehti.fi/duo70279>
- Männistö, Jaana 2017, <https://www.potilaanlaakarilehti.fi/uutiset/laakkeilla-tehty-abortti-ei-lisaa-seuraavan-synnytyksen-riskeja/>
- Leppälahti, Heikinheimo, Paanen jne. (2016), Determinants of underage induced abortion – the 1987 Finnish Birth Cohort study, <https://obgyn.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/aogs.12879>
- Rocca, Samari, yms. (2020) Emotions and decision rightness over five years following an abortion: An examination of decision difficulty and abortion stigma, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0277953619306999?via%3Dihub>